

Stimuler dit barns språk

Kære forældre

Dit barn fødes ind i en verden fyldt af tale- og skriftsprog: I snakker, naboen synger, der er vejskilte og reklamer med bogstaver og ord. Et sprog læres i sammenspillet med andre mennesker, og for barnet er du som forælder den allervigtigste person. I denne folder er der samlet tips til, hvordan du kan styrke dit 0-5-årige barns sprog samt forslag til pege- og billedbøger, som du kan læse højt og lege med sproget ud fra. Aldersangivelsen ved de enkelte bøger er vejledende, da børn (heldigvis) er forskellige. Er du i tvivl om, hvilke bøger der passer til dit barn? Spørg på biblioteket!

Læs og leg med pegebøger

Jo før du begynder at læse for dit barn jo bedre, så det bliver en naturlig del af jeres hverdag. Ha´ gerne stakkevis af bøger rundt omkring i huset, så der altid er bøger at vælge imellem. Til de alleryngste er det godt med pegebøger. De er ofte af pap. Papbøger kan holde til meget, og så kan de tørres af, hvis der gylpes eller savles! I pegebøger er der ikke nødvendigvis en fortløbende historie, men der er meget at se, røre, gøre og føle samt ikke mindst at tale om.

Udarbejdere: Formidler Camilla Kvist Jepsen og bibliotekar Karen Agergaard
Illustrator: Jeanette Brandt
Udgiver: © BibMedia, Herlev 2021
Tryk: Nofoprint, Vallensbæk
Varenr.: 47212111

Sprog

Fra dit barn bliver født suger det til sig af alt dét, der sker omkring det. Når dit barn hører dig bruge sproget, så lærer det fx sprogets rytme, sproglydene og en masse ord. Så fortæl dit barn, hvad du går og laver lige fra fødslen. Jo flere ord et barn støder på, jo større ordforråd får det. Tal derfor med dit barn og giv tid: I starten skal dit barn bruge længere tid på at finde ordene. I samtalen øver barnet sig i at bruge sproget og i samtaleens kunst: Skiftevis at tale og lytte.

Højtælning

Det bedste ved højtælning er, at I får en hyggelig oplevelse sammen ud fra en god historie. Samtidig er højtælning også med til at styrke dit barns sprog. I bøgerne møder I fx ord og vendinger, som I måske ikke bruger hos jer. Husk: Du kan ikke læse en bog forkert op. Hvis du er udfordret på selv at læse højt, så findes der lyd-bøger, som I kan lytte til sammen.

Valg af bog

Lad barnet selv være med til at vælge bogen. Hvis dit barn har en speciel interesse for biler, så vælg gerne en voksenbog med flotte fotos, som I kan tale om biler ud fra. Læs gerne den samme bog igen og igen, hvis det er det, som dit barn vil. Måske kan dit barn til sidst bogen udenad, så hun kan læse den op for dig? Læn dig tilbage, nyd det og lyt!

Under læsningen

Forvent ikke, at dit barn sidder stille, når du læser op. Nogle børn kan lide at stå og andre at bygge med klodser under højtælningen. Jo yngre barnet er, des oftere er der brug for lidt aktivitet undervejs. Gør sproget levende med stemmeskift og lyde. Husk også at tale om billederne. Følg op på det, barnet byder ind med undervejs og relatér gerne historien til barnets hverdag.

Skriftsprog

Allerede i en tidlig alder er det vigtigt at introducere dit barn til skriftsproget dvs. ord og bogstaver. Når I støder på ord og bogstaver i hverdagen, så tal om det. Du kan pege på vej- og reklameskilte, vise tekst i blade eller anden skreven tekst, når I støder på det.

Leg

Leg er afgørende for dit barns udvikling. Så leg også med sproget. Lad det blive en naturlig del af jeres hverdag. I kan gøre det, når I spiser, går en tur, lægger puslespil, ser en film osv.

Kuk, kuk... Bøh!

Tittebøh-leg vækker begejstring hos de yngste. Hver gang! Gå på opdagelse på biblioteket og find de bøger, der får dig og dit barn til at trække på smilebåndet. Eller klukle! Se med her.

Lyt, rim og rem s

Rim og remser er helt fantastiske til at sætte fokus på sproget. Gennem rim og remser får dit barn en fornemmelse af sprogets rytme og udtale: Når kat og skat skal rime, er det nemlig ikke lige meget, hvordan ordene udtales.

Leg med sproget. Gør det sjovt. Og læs – hvisk, råb, sig og syng – de samme rim og remser.

Igen. Og igen. Og igen.
Dit barn vil elske det!

Kuk kuk, hvem er du?

af Yayo Kawamura

Hvem mon gemmer sig på næste side? En fin bog for de mindste med kighuller, hvor I sammen kan gætte på, hvilket dyr der møder jer på næste side. Er det mon en hval? Eller måske en påfugl? **FRA 0 ÅR**

Tittebøh sol

af Ingela P. Arrhenius

En skøn pegebog, hvor både solen, isen, krabben og bånden gemmer sig på stranden – og hov! Hvem gemmer sig mon på sidste side? Hjælp hinanden med at dreje, skubbe og trække, så de flotte illustrationer kommer frem. Se også de andre bøger af forfatteren. Tittebøh ko, Tittebøh bjørn og Tittebøh kærlighed. **FRA 0 ÅR**

Kørne siger bøh!

Af Steve Webb og Fred Blunt

Jens har en bondegård. På gården siger grisene ØF!, fårene siger MÆH!, og køerne siger BØH!. Faktisk bliver bondemand Jens så forskrækket, da køerne siger BØH! at han hopper ud af sine gummistøvler! En sjov pegebog for børn og deres voksne. **FRA 1 ÅR**

Hvem er jeg? - Havdyr

af Lotte Salling

Lotte Salling har lavet fem forskellige bøger i denne serie, der er på rim og med flapper. I bøgerne møder du smådyr, vilde dyr, husdyr og havdyr. Læs dem igen og igen og igen – og snart vil dit barn læse med! **FRA 1 ÅR**

Åh nej, jeg sitter fast!

– en historie om at hjælpes ad

af Anna Taube og Eefje Kuijl

Malte Muldvarp får brug for hjælp, da han får snuden for langt ned i musens bo. Heldigvis er både Mikkelt, Karl Kylling, Sonja Svin og de andre venner klar til at hjælpe den stakkels muldvarp. En herlig bog fyldt med forvandlings-sider, rim og humor! **FRA 2 ÅR**

Sang, musik og bevægelse

Har du lagt mærke til, hvordan dit barn reagerer på sang og musik? Måske bruger du sang og musik for at få dit barn til at falde til ro før sovetid? Eller laver fagter til de sange, som I synger? Eller måske danser I rundt i hele stuen, mens I synger højt?
Syng sammen.

Bro, bro, brille
 – og andre børnesange

illustreret af Bente Bech

Syng fem af de højtskede børnesange, mens I går på opdagelse i de fine og farverige illustrationer, som Bente Bech har lavet til Mariehønen Evigglad, Hjulene på bussen og de andre figurer fra sangene. Syng også sangene fra bogen Giraffen Gumle af samme illustratør. FRA 0 ÅR

Tangokat – og andre børnesange
 illustreret af Lea Letén

Lea Letén har lavet de fineste illustrationer til sangene i denne sangbog. Der er masser at tale om ud fra illustrationerne både før og efter, du synger med dit barn. Syng også sangene fra bogen Pjerrot sa´ til månen og andre børnesange, som også er illustreret af Lea Letén. FRA 0 ÅR

Min egen syngesang-bog

illustreret af Birgitte Ahlmann

Lav sjove fagter og bevæg jer samtidig med, at I synger en række klassiske børnesange – eller leg, at I spiller klaver på de tegnede tangenter, der er i bogen. På forlagetbolden.dk kan I desuden se, hvordan I spiller sangene på et rigtigt klaver, og I kan hente og printe tal-mærkater og tal-noder til alle sangene. FRA 2 ÅR

Min koncertbog med klassisk musik
 af Séverine Cordier

Tryk på bogens lydknapper og lyt til uddrag fra seks kendte, klassiske værker. Udover lydene blinker de skinnende lys i takt til tonerne. Kom med ind i musikens verden! FRA 0 ÅR

Se, læs og tal om dyr!

Der findes rigtig mange pap- og billedbøger om dyr. Og det er godt. Det er nemlig sjovt at gå på opdagelse blandt nogle af de mange forskellige slags dyr, der findes. Sæt masser af ord på, når du læser med dit barn: Hvordan ser dyret ud? Hvor lever det? Hvad spiser det? Og siger dyret noget? Måske møder I nogle gange dyr på jeres vej ud i verden?

Hej ko! En dag på bondegården

Her er en pegebog med fotos af rigtige dyr. Tag med en dag på bondegården og mød koen, grisen, geden og hesten. Og se også traktoren og mejetærskeren. En herlig bog, der kan give masser af snakke om bondegårdens dyr og maskiner. FRA 0 ÅR

1001 fra en tue af Joanna Rzezak

En fantastisk flot og oplysende billedfagbog med masser af detaljer om skovens mange dyr. Se, læs og tal om fx myrerne. Hvad spiser de? Hvor stærke er de? Og mon der er mange forskellige slags myrer? Kan I finde myrer i haven? Eller på legepladsen? Måske er I også så heldige, at I har set myrer indenfor! FRA 4 ÅR

Sæt ord på!

Brug sproget sammen. Lyt til dit barn. Og følg dit barns initiativ. Måske er dit barn lige ved at lære, hvordan det er, man tager tøj på? Måske handler I ind sammen? Eller tæller? Der er bøger om alverdens forskellige ting!

Junglens dyr af Madeleine Rogers

Se, tal og læs om chimpansen, papegøjen, tigeren, tukanen og frøen i denne flotte og farverige billedbog om junglens dyr. Læs også Havets dyr og Savannens dyr af samme forfatter. FRA 0 ÅR

Det store ocean af Katrin Wiehle

Find og tal om klownefisken, blåhajen, trompetfisken og et hav af andre dyr, der lever i eller ved verdens største have. Find selv på små fortællinger om den store blæksprutte, de små pistolrejer eller albatrossen. Se også bogen Den store bondegård af samme forfatter. FRA 2 ÅR

Noget om skoven af Cordula Thörner

Se, læs og tal om skovens træer, planter og dyr i denne flotte billedbog! Måske I har bogen med i skoven? Måske I læser den før eller efter en tur i skoven – eller måske I tegner skoven, og det I finder der? FRA 5 ÅR

Jeg tager tøj på af Pauline Oud

Få sat masser af ord på det at tage tøj på efter årstiden, om at lege sammen udenfor uanset vejr og vind! For hvad skal Tom, Eva, Rafi og de andre børn have på, når det er forår, sommer, efterår eller vinter? En fin flapbog med masser af skønne tegninger! FRA 1 ÅR

Vi køber ind i boghandlen af Nastja Holtfreter

Med indkøbslisten i hånden (eller rettere i forbenet, for det er faktisk elefanter, der køber ind) tager far og barn på indkøb i boghandlen. Og der fås mange spændende ting! Man kan købe bøger om alle mulige forskellige ting – og tegnegrej og ... en yoyo! Læs også Vi køber ind i supermarkedet og Vi køber ind ved bageren af samme forfatter og få sat ord på alverdens forskellige ting og sager, mad og kager! FRA 1 ÅR

Tal om følelser!

Der findes en række pege- og billedbøger, som har en helt særlig følelse i fokus. Det gælder fx serien Min lille bog om følelser og Sigurds følelser. Og så er der alle de andre pege- og billedbøger, der mere indirekte handler om følelser. Det kan der også komme mange gode snakke ud af. Læs fx bøgerne:

Otto kan selv

af Lars Daneskov og Pernille Lykkegård

Otto er vældig dygtig! Han kan selv stå op og lave morgenmad, han kan selv spille musik og lave sin helt egen pizza – fyldt med jordbæryoghurt, vingummier og bananer. Med skræl. FRA 2 ÅR

Lille hvide fisk lærer om farver, tal og ord

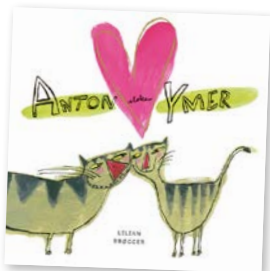
af Guido Van Genechten

Lille hvide – og meget nysgerrige fisk – er vild med at lære nye ting. Han kan tælle til 10. Han kan svømme både foran og bagved mor, og så kan han blive så genert, at han rødmer, når søhest giver ham et kys! Lær om farver, tal og ord, forholdsord og følelser i denne flotte bog. Læs også de andre bøger om lille hvide fisk. FRA 2 ÅR

Anton elsker ymer

af Lilian Brøgger

I Anton elsker ymer er der fokus på antonymer – eller modsætninger, og Lilian Brøggers fantastiske illustrationer gør det sjovt at se, læse og lære om modsætninger. Både for børn og voksne! FRA 3 ÅR

Bare sådan!

af Neele og Marta Balmaseda

En herlig billedbog om hvor lidt der nogle gange skal til for at sætte gang i en lavine af dårligt humør! Og omvendt. Hvor lidt der skal til for at få et smil frem på læben hos den, der er sur, trist eller ked af det. FRA 3 ÅR

Lille Bange Egern holder fødselsdag

af Mélanie Watt

Lille Bange Egern er ikke til overraskelser eller andet, der falder uden for hans meget stramme fødselsdagsplanlægning. Faktisk er han slet ikke til at holde fødselsdagsfest for andre end... sig selv. Men det bliver der lavet om på, da alle festdyrene dukker op! En rablende skør og helt fantastisk fortælling om at være bange for alt det, man ikke kan kontrollere og mere til. Og det er meget. Især når man er Lille Bange Egern. FRA 4 ÅR

En rigtig pindsvinefest

af Sam Loman

På vej til selv af vælge... Viola har snart fødselsdag, og der er mange ting, der skal besluttes. Hvilken kage skal hun vælge? Hvilke lege skal de lege? En herlig billedbog om det at ville vælge selv – og stå ved sine valg! Når I har læst bogen, kan I måske prøve at sætte pigge på pindsvinet, bide til æblet og slå kolbøtter som Viola og hendes fødselsdagsgæster gør? Eller måske vælger I noget helt andet? **FRA 4 ÅR**

Lille traktor er jaloux

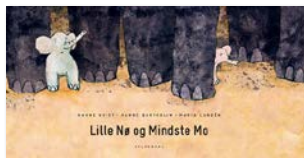
af Natalie Quintart og Philippe Goossens

Lille traktor er bedste venner med Trailereren Thea, men en dag står sportsvogn på gårdspladsen, og er smuk og glimler som solen. Alle er betaget af sportsvogn – både hønen Henriette og hesten Helge og... Trailereren Thea! En fin historie om det at være venner og dele sin bedste ven med en anden. **FRA 3 ÅR**

Løven og fuglen

af Marianne Dubuc

En helt særlig og stille billedbog om et helt særligt venskab mellem løven og fuglen. Om længslen efter en ven, der af naturlige årsager må følge årets gang, om genforening, tryghed og omsorg mellem venner. **FRA 4 ÅR**

Lille Nø og Mindste Mo

af Hanne Kvist og Hanne Bartholin

Den fineste billedbog om søskendeparret Lille Nø og Mindste Mo. Lille Nø vil da langt hellere med de store elefanter ud i skoven og trampe og knække og vride i store træstammer, end han vil blive hjemme og lege med ... Mindste Mo. Men pludselig er Mindste Mo væk! **FRA 3 ÅR**

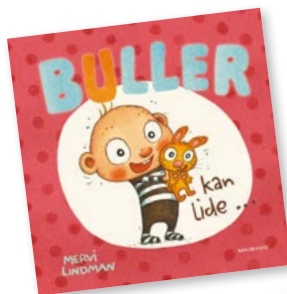
Hov! Bims og ballade!

Det skal være sjovt at bruge sproget. Både for dig og dit barn. Find de bøger, I synes er sjove og læs dem sammen. Gerne mange gange. Når I har læst den samme bog mange gange, og I kan den udenad, så lad dit barn læse den højt for dig. Eller for lillesøster? Eller for storebror?

Buller kan lide ...

af Mervi Lindman

Der er fuld fart over Buller i løbet af en dag! Han kan nemlig lide at løbe med – eller fra – mor, han kan lide grød, og han kan lide at danse og at male. Han kan ikke lide støvsugeren! Den larmer. Endnu en fin og humoristisk bog om Buller! Læs også de andre bøger om Buller. **FRA 1 ÅR**

Læbestiften

af Laura Dockrill

En dreng finder sin mors flotte, pink læbestift. Efter at have malet sine egne læber, går han en tur i huset med den frække læbestift. Pludselig er der pink tegninger på møbler, vægge og alt muligt andet. **FRA 3 ÅR**

Skrækelige Rikke - Den vildeste tegner

af Jaap Robben

Rikke vil tegne. Og hun vil tegne sin firbenede ven Boris. Men med et ben for meget på tegningen, tegner Rikke et ekstra ben på den rigtige Boris – og så går det løs! For alt hvad Rikke tegner bliver levende! Også tigeren, der vil spise Boris. En sjov og fantasifuld billedbog om skønne Skrækelige Rikke. Læs også de tre andre bøger om Skrækelige Rikke. **FRA 4 ÅR**

Bodil og Einstein sniffer numser

af Gry Kappel Jensen

Bodil og Einstein er bedste venner! Einstein har superkræfter og er meget klog. Han kan nemlig snuse sig frem til alting! Bodil begynder også at snuse sig frem til alverdens forskellige ting. Mon hun kan snuse sig frem til en ny ven? En sjov og herlig billedbog, der giver anledning til at udvide begrebet at snuse sig frem til noget! **FRA 3 ÅR**

Er du nysgerrig på dit barns sprog? Så se med her!

Kender du **Bibliotekernes Sprogspor**? På sprogsportet.dk finder du en lang række gode idéer til, hvordan du kan styrke dit barns sprog.

Måske kender I **Sprogfitness**? Og **Sprogstart**? Det er to af bibliotekernes fælles indsatser til at styrke børns glæde ved sprog. Spørg på dit bibliotek om de tilbyder Sprogfitness og Sprogstart.

Find lydbøger og e-bøger på **eReolen Go** og en oase af gode film for de yngste på **Filmstriben.dk**. Brug dit lokale biblioteks-login fra din bopælskommune.

#1000 bøger (før skolestart) med tips og trick til bøger og højtlesning.

Kvinden bag er børnelitteraturkonsulent Kathrine Bach Pachniuk.

Findes på Facebook, Instagram og som blog.

Lottesalling.dk er forfatterens egen hjemmeside. Her finder du gratis billedbøger, sprog- og rimlege samt andre aktiviteter, hvor I leger med sproget.

Spørg på biblioteket. Vi hjælper gerne dit barns sprog på vej – sammen med dig!

